

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

(найменування центрального органу управління освітою, власник)

ВСТУП ДО СПЕЦІАЛЬНОСТІ

(назва навчальної дисципліни)

ПРОГРАМА

нормативної навчальної дисципліни

підготовки Бакалавра

(назва освітньо-кваліфікаційного рівня)

спеціальності

016

«Спеціальна освіта»

(шифр і назва спеціальності)

освітня програма

«Корекційна освіта»

Шифр за ОПШ ПШН 01

2016 рік

РОЗРОБЛЕНО ТА ВНЕСЕНО: Запорізький національний технічний університет
(повне найменування вищого навчального закладу)

РОЗРОБНИКИ ПРОГРАМИ: канд.пед.наук, доц. Бабій І.М.
Спеціальної освіти та реабілітології

Обговорено та рекомендовано до затвердження науково-методичною комісією факультету управління фізичною культурою спортом

“ 28” серпня 20 16 року, протокол № 1

ВСТУП

Програма вивчення нормативної навчальної дисципліни «Вступ до спеціальності» складена відповідно до освітньо-професійної програми бакалавра спеціальності 016 Спеціальна освіта.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є особливості системи вищої освіти України та особливості професійної діяльності логопеда.

Міждисциплінарні зв'язки: Вивчення дисципліни «Вступ до спеціальності» базується на засадах інтеграції теоретичних та практичних знань з багатьох дисциплін: загальна педагогіка, загальна психологія, вікова психологія, корекційна психологія, дефектологія, теорія і методика дошкільного навчання та виховання дітей з вадами мовлення, психолого-педагогічна діагностика та відбір, організація та методика навчального процесу осіб з психофізичними вадами та ін.

Програма навчальної дисципліни складається з 2 змістовних модулів.

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета	Надати студентам знання з основних питань самоорганізації, навчальної діяльності у вищому навчальному закладі, ознайомити студентів із сутністю логопедичної діяльності, сформулювати гуманістично-орієнтований професійний світогляд майбутнього логопеда
Завдання	аналіз системи організації навчального процесу у вищому навчальному закладі; ознайомлення з основними формами організації навчання, особливостями самостійної роботи студента формування і розвиток навички самоорганізації навчальної діяльності студента у вищому навчальному закладі вивчення та аналіз характеру професійної діяльності логопеда
У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен знати:	особливості навчання студента-першокурсника вищому навчальному закладі; права та обов'язки студента; основні форми та види навчальних занять; особливості Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи навчання; основні поняття модуля, витоки й шляхи розвитку професії логопед; основні вимоги до сучасного фахівця з логопедії; сферу професійної діяльності логопеда; нормативно-правову базу професійної діяльності логопеда; специфіку та види професійної діяльності логопеда; професіограму логопеда; освітні рівні вищої освіти України; наукові ступені та вчені звання; професійні компетентності логопеда.
вміти:	використовувати знання під час навчання у вищому навчальному закладі; визначати основні етапи становлення професії логопеда; визначати основні сфери професійної діяльності логопеда; орієнтуватися в нормативно-правовій базі, яка забезпечує права фахівця; розкривати зміст видів професійної діяльності логопеда; розрізняти освітні рівні вищої освіти, наукові ступені та вчені звання України з метою подальшого самовдосконалення та фахової реалізації.

2. Зміст дисципліни за модулями

МОДУЛЬ 1 Система вищої освіти в Україні

1. Розвиток та система вищої освіти в Україні

Загальні засади побудови системи вищої освіти в Україні. Основні терміни та визначення. Вищі заклади освіти в Україні. Завдання вищої освіти. Нормативно-правова база. Складові якості вищої системи. Принципи, на яких ґрунтується система вищої освіти. Болонський процес як засіб інтеграції та демократизації вищої освіти країн Європи. Перспективи розвитку вищої системи України.

2. Організація навчального процесу в ЗНТУ

Сутність процесу навчання у вищій школі. Зміст вищої освіти. Кредитно-модульна система організації навчального процесу. Навчальний план, навчальна програма і підручник у вищій школі. Форми організації навчання: навчальні заняття, виконання індивідуальних завдань, самостійна робота студентів, практична підготовка і контрольні заходи. Основні види навчальних (аудиторних занять): лекція, лабораторне, практичне, семінарське та консультація. Роль і місце

самостійної роботи у засвоєнні студентом навчального матеріалу. Контроль, облік та оцінка знань – найважливіший засіб керування навчальним процесом, якістю навчання та навчальною працею студента.

3. Особливості студентської діяльності

Студент і студентська група як об'єкти педагогічного процесу. Соціальний статус студента. Особливості навчання студентів-першокурсників у вищому навчальному закладі. Адаптація к навчання у вищому навчальному закладі та її фази. Об'єктивні та типові проблеми, шляхи їх вирішення. Ефективність ділового спілкування викладача та студента. Права та обов'язки студентів. Самоорганізація студента як базова умова успішного навчання. Студентська група як різновид соціально організованої групи людей, етапи її становлення.

МОДУЛЬ 2 Особливості діяльності логопеда

4. Специфіка професійної діяльності логопеда

Основні види професійної діяльності логопеда: навчально-вихована, діагностико-аналітична, корекційно-розвивальна, соціально-педагогічна, науково-методична, консультативна, культурно-просвітницька, організаційно-управлінська. Типові професійні завдання кожного виду професійної діяльності логопеда. Функції професійної діяльності логопеда, які фахівець здійснює в процесі професійної діяльності. Посадові обов'язки, права та відповідальність фахівця

5. Професійний портрет логопеда

Самодіагностика та діагностика професійного вибору особистості. Основні психодіагностичні методики, що сприяють ефективному вибору майбутньої професії. Характеристика поняття «професіограма». Структура професіограми логопеда, її основні розділи: зміст діяльності та психологічна характеристика професії та основні вимоги до професії. Модель сучасного фахівця з логопедії.

6. Етапи професійного зростання логопеда

Основні освітньо-професійні рівні вищої освіти: молодший спеціаліст, перший бакалаврський рівень та другий магістерський рівень; наукові ступені: кандидат наук, доктор наук; вчені ступені: старший науковий співробітник, доцент, професор. Суть процесу неперервної освіти: суть поняття, основні функції та принципи. Підготовка фахівця з логопедії в умовах вищого навчального закладу. Процес самовдосконалення та підвищення кваліфікації логопеда

7. Компетентнісні виміри майбутньої професії

Компетенції та компетентність професійної діяльності. Особливості професійної компетентності фахівця з логопедії. Компетентнісний підхід щодо професійної підготовки майбутніх вчителів-логопедів у вищій школі

3. Рекомендована література

Базова

1. Бояцис Р. Резонансное лидерство: самосовершенствование и построение плодотворных взаимоотношений с людьми на основе активного сознания, оптимизма и эмпатии / Р.Бояцис. – М.: Альпина Бизнес Букс, 2007. – 300с.

2. Кови С. Лидерство, основанное на принципах / С. Кови, пер. с англ. П. Самсонова. – М.: Альпина Бизнес Букс, 2009. – 302 с.

3. Корпоративная культура и лидерство. Пер. с англ. - М.: Альпина Бизнес Букс, 2008. – 160 с. (Серия: Дайджест McKinsey).

4. Логопедия : учеб. для студ. дефектол. фак. пед. высш. учеб. заведений / под. ред. Л. С. Волковой. – 3-е изд., перераб. и доп. – М. : ВЛАДОС, 2002. – 680 с.

5. Мельніченко Т. В. Вступ до спеціальності : логопедія. Модуль 2 : навч.-метод. посіб. / Т. В. Мельніченко. – 2-ге вид., доопр. та доповн. - К. : Київськ. ун-т імені Бориса Грінченка, 2013. – 184 с.

6. Сходинки зростання. Практикум до навч.посіб. «Я – студент» / Огнев'юк В. О., Жильцов О. Б., Морзе Н. В. та ін. ; За заг. ред. Огнев'юка В. О.] – 5-те вид., зі змінами – К. : Київськ. ун-т імені Бориса Грінченка, 2015. – 68 с.

7. Я – студент : навч. посіб. / [Огнев'юк В. О., Жильцов О. Б., Караман С. О. та ін. ; За заг. ред. Огнев'юка В. О.] – 5-те вид., зі змінами – К. : Київськ. ун-т імені Бориса Грінченка, 2015. – 202 с.

Додаткова

6. Березовська Л. І. Самовиховання та саморегуляція особистості: навч. посіб. / Л. І. Березовська – К. : Видавничий Дім «Слово», 2011. – 168 с.

7. Гончарова Н. О. Основи професійної орієнтації : навч. посіб. / О. П. Гончарова ; за ред. В. Ф. Моргуна.– К. : Видавничий дім «Слово», 2010. – 168 с.

8. Горбунова М. В. 333 современные профессии и специальности : 111 информационных профессиограмм / М. В. Горбунова, Е. В. Кирилюк. – Изд. 2-е, доп. и перераб. – Ростов н/Д : Феникс, 2010. – 443 с.

9. Довідник учителя-логопеда / [авт.-упор. С. М. Лупінович] – Тернопіль : Мандрівець, 2008. – 112 с.

10. Дрю С., Бингхэм Р. Искусство быть студентом. Руководство по навыкам обучения. Перевод с англ. М.: НІРРО, 2004. – 302 с.

11. Поваляева М. А. Полный справочник : настольная книга логопеда / М. А. Поваляева – М. : АСТ : Астрель : Полиграфиздат, 2010. – 608 с.

Інформаційні ресурси

1. Закон України про загальну середню освіту [Електронний ресурс] – Режим доступу : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/651-14>

2. Закон України про освіту [Електронний ресурс] - Режим доступу : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>

3. Закон України про охорону здоров'я [Електронний ресурс] – Режим доступу : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2801-12>

5. Конвенція про права дитини [Електронний ресурс] – Режим доступу : http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/995_021

6. Конституція України [Електронний ресурс] – Режим доступу : <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80>

7. Наказ Міністерства освіти про затвердження положення про логопедичні пункти системи освіти [Електронний ресурс] – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0059-93>

8. Положення про організацію навчального процесу в ЗНТУ <http://www.zntu.edu.ua/normativna-baza-navchalnogo-procesu>

9. <http://www.zntu.edu.ua>